

De voorzitter van de
Rekenkamer Tilburg,
drs. N.W. Gouw

Afdeling
Directie

Ons kenmerk
PU2010-10430326/GH

Uw kenmerk

Datum
14 april 2010

Onderwerp
reactie
ontwerprapport
Garage Onderbouwd

Bezoekadres
Stadhuisplein 130

Postadres
Postbus 90155
5000 LH Tilburg

Telefoon
013 542 88 11
Faxnummer
013 542 90 71
Doorkiesnummer
013 542 92 51

Geachte heer,

Bijgaand doen wij u toekomen onze reactie op uw ontwerprapport 'Garage onderbouwd'.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Tilburg,
de secretaris,

mr. J.W. Opstelten

drs. G.G.H.M. Haanen MBA

Gebiedsontwikkeling
Gebiedsteams
Vastgoed
Ingenieursbureau
Stedenbouw
Handhaving
Stadstoezicht
Beheer & Onderhoud
Middelen

Reactie van het college van B&W op het ontwerprapport "Garage onderbouwd? Een onderzoek naar de rol van de raad en het college bij de aankoop en exploitatie van de parkeergarage Pieter Vreedeplein" van de Rekenkamer Tilburg.

Inleiding.

Allereerst spreken we hier onze waardering uit voor het werk van de Rekenkamer en de kwaliteit en leesbaarheid van het ontwerprapport.

We lezen in het ontwerprapport aanknopingspunten om de sturing op grote projecten te verbeteren en aan te scherpen.

Wat we ook lezen in het ontwerprapport is de wens om de blik vooruit te richten. De Rekenkamer kijkt terug en evalueert met het oog op de toekomst. De toon is er één van leren en vooruitzien.

Dit alles biedt vertrouwen in de samenwerking die we met elkaar willen inzetten om de beoogde verbeteringen vorm en inhoud te geven.

Wel willen wij de conclusie naar aanleiding van ons eigen onderzoek in herinnering brengen. Aan de basis van het ontstane probleem staat een rekenfout, die niet tijdig gecorrigeerd is. Het is altijd goed om procedures van de raad aan te scherpen, doch het is de vraag of daarmee deze fout voorkomen had kunnen worden.

Feitenrelaas en gepresenteerde feiten.

Met betrekking tot de feiten zoals die zijn gepresenteerd in zowel het feitenrelaas als in het ontwerprapport kunnen we aangeven dat we de gepresenteerde feiten grotendeels herkennen.

In het onderdeel 'Feitenrelaas' noemt de Rekenkamer een aantal college- en raadsbesluiten meer dan in het door ons uitgevoerde onderzoek. Het is goed om een zo compleet mogelijk beeld te schetsen, doch wij hebben niet de indruk dat de toegevoegde besluiten nieuwe of andere informatie verschaffen

Keuze voor het werken met het normenkader als instrument.

De Rekenkamer heeft ten behoeve van haar onderzoek een normenkader ontwikkeld als instrument om een oordeel te vormen over de kaderstellende en controlerende rol van de raad en de ondersteunende en voorbereidende rol van het college daarbij. Het normenkader zoals u het heeft ontwikkeld en gebruikt helpt om inzicht te krijgen in de verschillende elementen die een rol spelen bij processen rondom grote projecten. Vanuit het perspectief van vooruit kijken biedt het normenkader dan ook goede aanknopingspunten voor de toekomst. Wij onderschrijven daarom het overgrote deel van de aanbevelingen. (Voor de uitzonderingen daarop: zie hierna.)

Vanuit het perspectief van de evaluatie van het project Pieter Vreedeplein zetten wij vraagtekens bij het werken vanuit een achteraf uitgewerkt normenkader

Aandacht voor de rol en positie van de raad en het college.

Terugkijkend is het dossier qua voorbereiding en onomkeerbare besluitvorming voor een groot deel tot stand gekomen in de periode van voor maart 2002, het moment dat de dualisering zijn intrede nam.

De beoordeling van het dossier zal dan ook rekening moeten houden met dit gegeven, zeker omdat dit aan de bestuursorganen raad en college een andere positie en verantwoordelijkheid toekent, maar met name ook omdat deze positionering in de situaties van monisme en dualisme een andere uitwerking heeft gekregen in procedurele afspraken en omgangsvormen tussen beide bestuursorganen.

Alhoewel de Rekenkamer dit gegeven signaleert, geeft zij bij de toepassing van het normenkader daar in mindere mate gevolg aan.

In verband daarmee merken ten aanzien van een aantal specifieke punten het volgende op:

Pg. 12, Ad 2: Wanneer de rekenkamer het standpunt van 'enkele' raadsfracties verwoordt als zijnde een boodschap aan het college, dient aangetekend te worden dat het de raad is, die als geheel opdrachten aan het college geeft. Opmerkingen van raadsleden of -fracties zijn in dat verband minder relevant voor het college en dienen beschouwd te worden als onderdeel van het debat en niet meer dan dat. Het is aan de raad als geheel (ook in de situatie van monisme) om collegevoorstellen waaronder het kredietvoorstel te amenderen of bij motie in de door haar gewenste richting om te buigen. De

constatering dat het college inhoudelijke discussie 'afkapte', geeft een verkeerd beeld van de bevoegdheid van het college en de verantwoordelijkheid van de raad.

In de 'Bevindingen rekenkamer' op deze pagina wordt bij het derde punt aangegeven dat wij de raad niet in de gelegenheid hebben gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Dit is niet geheel juist. Gelegenheden zijn er een aantal keren geweest, sterker nog door het verwerpen van het amendement (pg. 6 onderaan) heeft de raad in meerderheid zich achter het collegevoorstel geschaard.

Pg. 13, Ad 1, laatste alinea: De indruk wordt gewekt in deze alinea en met name de zinsnede 'Niet duidelijk is waarom niet gekozen is voor een gecombineerde commissievergadering van Economie en Fysiek', alsof dit een keuze van het college is. Dit is niet juist, omdat de raad cq. de raadscommissie zelf de agendering bepaalt van collegestukken. Het college heeft hierin geen zeggenschap.

Het voorgaande doet overigens geen afbreuk aan de constatering van de Rekenkamer met betrekking tot de kwaliteit van het besluitvormingsproces.

Reactie op de aanbevelingen.

Als eerste aanbeveling noemt de Rekenkamer: "*Stel als raad een speciale procedure vast met daarin tenminste procesafspraken over het besluitvormingsproces en de informatievoorziening bij grote projecten*". Wij onderschrijven deze aanbeveling van harte. Procesafspraken zullen zowel college als raad helpen om de sturing te verhelderen, transparanter te maken en te versterken. Zonder te willen treden in de wensen en bevoegdheden van de raad in deze, zouden wij graag samen met de raad verder invulling geven aan deze aanbeveling. Hierbij dient onder meer nader bepaald te worden wat de definitie is van een groot project.

Als tweede aanbeveling noemt de Rekenkamer: "*Betrek bij de behandeling van de collegenota 'Lessen van Midi-dossier' tevens de volgende suggesties:*

- a) *countervailing power / onafhankelijke control (financieel en niet-financieel) binnen het ambtelijk apparaat goed en op de juiste plaats te borgen;*
- b) *voor een 'groot project' specifiek voor de raad een risicoanalyse te maken exclusief gericht op de risico's die van toepassing zijn voor de programmabegroting;*
- c) *al in de startfase van een project te werken met risicoanalyses welke uitgaan van verschillende scenario's en bandbreedtes met betrekking tot eindsaldo's aan opbrengsten;*
- d) *het 'besluitvormingsprotocol voor vastgoed- en gebiedsontwikkelingen' uit te breiden met de bestuurlijke besluitvormingsmomenten en de beoogde informatievoorziening richting de raad*

Ontwikkel geen nieuwe checklist t.b.v. uw sturende en controlerende rol. Ga over tot het gebruik van een van de bestaande checklisten. Die zijn zeer goed bruikbaar 1 op 1 over te nemen "

De vanzelfsprekende relatie met de collegenota 'Lessen van Midi-dossier' zoals u die legt, delen we niet. Wij hadden graag de nota over Midi als eigenstandige nota besproken. Voor een deel is er een overlap in de aandachtspunten als het gaat om sturing en beheersing van projecten. Voor dat deel kunnen de suggesties van de Rekenkamer meegenomen worden. Hierbij zouden we op de punten a t/m d (zoals wij ze hierboven hebben genummerd; in het ontwerprapport aangegeven met vier bolletjes) de volgende zaken willen meegeven:

Met betrekking tot punt a: Wij onderschrijven de noodzaak tot het organiseren en positioneren van countervailing power. Meer projectcontrollers kan, zoals U aangeeft, niet enkel de oplossing zijn. Wij gaan invulling geven aan deze suggestie en nemen hierin als denklijnen mee: de opbouw van specifieke deskundigheid op bepaalde vakgebieden, de relatie tot het beleid (stevigere en duidelijkere beleidskaders), de verdere inbedding van het besluitvormingsprotocol en de inbedding van de rol van de dienst- en concerncontroller.

Met betrekking tot punt b: Op dit punt vragen we een toelichting op wat de Rekenkamer bedoelt met: "exclusief gericht op de risico's die van toepassing zijn voor de programmabegroting". Wij achten een brede analyse van de risico's aan de orde.

Met betrekking tot punt c: Indien we met de raad komen tot het vaststellen van een procesafspraken, hoort daar ook in thuis op welk moment we voor die specifieke opgave werken met risicoanalyses en scenario's, in het ene project is dat in een startfase, in een ander project zal dat op een later moment zijn. De winst zal zijn dat we per project hierover afspraken maken. Of dat voor elk project in elke fase dezelfde inzet van instrumenten vraagt is een kwestie van nadere uitwerking en afspraken hierover.

Met betrekking tot punt d: dit punt onderschrijven we van harte.

Met betrekking tot de inzet om geen nieuwe checklist te gebruiken geven we hierbij aan dat we het principe delen om geen nieuwe instrumenten te ontwikkelen als er reeds bruikbare middelen zijn.

We willen echter wel zorgvuldig kijken of de bestaande instrumenten 1 op 1 aansluiten bij onze situatie (denk onder meer aan budgetcycli, aan de inrichting van de gemeentelijke organisatie, de voorstellen tot bezuinigingen m.b.t. planning en control en ondersteunende functies) en zo nodig enige aanpassing behoeven.

Collegebesluit

Het college besluit de reactie op het rapport van de Rekenkamer vast te stellen.